

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОНЕН СЪД – ОМУРТАГ

Правилата са утвърдени със Заповед № РД-12-002 от 09.01.2018 г.

Настоящите правила са изготвени на основание Закона за съдебната власт и Правилника за администрацията в съдилищата.

I. Настоящите правила имат за цел:

- Пълноценно и стриктно прилагане принципа на случайния избор и невъзможност за манипулиране на процеса за разпределение на делата;
- Гарантиране на прозрачност и документиране при разпределение на делата;
- Отчитане особеностите на отделните видове дела и гарантиране равномерност при разпределението им;
- Гарантиране на разпределение на делата съобразно поредността на постъпването им.

II. Принципи на действие на системата за разпределение на делата:

В Районен съд – Омуртаг разпределението на делата се извършва на случаен принцип, чрез Централизирана система за случайно разпределение на делата (ЦССРД), която с решение на Висшият съдебен съвет (Протокол № 37 от 29.09.2015 г.) е въведена в експлоатация от 1 октомври 2015 година. Системата осигурява прозрачност при разпределението на делата, като позволява да се провери начина на разпределението на всяко дело и избрания съдия – докладчик.

1. Въвеждане на „начална информация“:

Преди първоначалното използване на системата е въведена необходимата информация относно: групите дела, докладчиците и процента на натовареност на всеки от съдиите по групи дела. Делата се разпределят по реда на постъпването им.

2. Въвеждане на информация за „дела“ и „докладчици“:

В информацията за „дела“ се въвеждат „групи дела“. Делата са обособени в отделните групи по видовете, посочени в ПАС и разглеждани от районните съдилища, като са отделени и категории дела в зависимост от тяхната „прогнозна трудност“ и с оглед равномерното натоварване на отделните съдии при разпределянето на делата. Групирането на делата в Районен съд – Омуртаг е както следва:

- **НОХД** – Наказателни дела от общ характер, внесени в съда от РП с обвинителен акт; Наказателни дела образувани по молби за трансфер на наказателното производство от други държави по чл. 478, ал. 1, т. 2 от НПК
- **НОХД – споразумения** – Наказателни дела от общ характер, образувани по внесени в съда от РП със споразумения по чл. 382 НПК;
- **НЧХД** – Наказателни дела от частен характер, образувани по тѣжба на пострадалия;

- **АНД** – Наказателни дела от административен характер по жалби против Наказателни постановления, Административно наказателни дела по внесени предложения от РП по чл. 78 А от НК, дела по УБДХ и ЗООРПСМ, както и дела по жалби срещу решения на МКБППМН /чл. 24 ЗБППМН/; по ЗООРПСМ;

- **ЧНД** – Наказателни дела по жалби по чл. 243 НПК; по молби за реабилитация; по предложения за принудителни медицински мерки по чл. 89 НК; по искания за задължително настаняване и лечение по чл. 154, ал. 2 и 3 и по чл. 157 от Закона за здравето; по всички искания и жалби към съда в досъдебното производство; по делегация на български и чуждестранни съдилища по наказателни дела и по молби и предложения за определяне на общо наказание; по молби по чл. 474, ал. 3 НПК; по чл. 23 – 24а от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните; по искане на прокурор за разкриване на банкова тайна; по чл. 40, ал. 4 ДОПК и други искания на органи, на които е възложено по закон да извършват действия при установяване на административни нарушения или преследване на престъпления.

- **ЧНД – разпити** – Наказателни дела по искане за провеждане на разпити на обвиняеми и свидетели пред съдия в досъдебното производство,

- **ГД** – Граждански дела – делата образувани по молби и жалби, за които законът изрично предвижда да се разглеждат в открито съдебно заседание и се постановява решение;

- **ЧГД** – Частни граждански дела – Заповедни производства по чл. 410, чл. 417 ГПК, молби за допускане на обезпечения, молби за отказ от наследство, искане за разкриване на банкова тайна извън случаите по чл. 76, ал. 1, т. 1, буква „в“ от ПАС, по делегация на българските и чуждестранните съдилища по граждански дела и всички други молби и жалби от гражданско – правен характер, по които съдът се произнася с определение или заповед, в случаите, извън посочените ГД, включително касаещите случаи на съдебна администрация, по които съдът се произнася с определение.

В информацията за „**докладчици**“ се въвеждат за всяка група дела, имената на съдиите, разглеждащи съответния вид дела, както и индивидуално определен за всеки от тях процент на натовареност. В Районен съд – Омуртаг щатната численост на магистратите е две щатни бройки, като всеки от съдиите е включен в разпределението на всички видове дела с процентно натоварване, определено с изрична заповед на Административния ръководител – председател на съда. Това дава възможност да има равенство при натоварването на съдиите независимо от различната интензивност на постъплението на граждански или наказателни дела. При встъпване в длъжност на нов съдия системата предоставя възможност за въвеждане първоначален брой дела за даден период на изравняване по отделните групи дела. Така се избягва възможността новопостъпилите дела от съответната група да се разпределят само на новия докладчик до „изравняването“ му с останалите и се осигурява равномерност на натоварването на всички в групата, както и случайност на избора на следващите дела от тази група.

3. Разпределение на делата

Книжата, по които се образуват дела, се предават от съдебния деловодител „Регистратура“ на разпределящия ги съдия незабавно след постъпването им, но не по-късно от следващия постъпването им ден. Разпределението на всички постъпващи в съда граждански и наказателни дела се извършва от административния ръководител - председател, чрез Централизираната система за случайно разпределение на делата, като в случай на негово отсъствие разпределението се извършва от съдия Анета Петрова. Всеки един от магистратите натоварени с разпределението на делата има квалифициран електронен подпис, потребителско име и персонална парола, с която осъществява достъп до системата.

В зависимост от това дали делото е новопостъпило или съществуващо възможностите за въвеждането му в системата са две:

- „Регистриране на новообразувано дело“ – избира се при образуване на ново дело
- „Регистриране на съществуващо дело“ – избира се при дела образувани преди въвеждане в експлоатация на ЦССРД.

При избрана опция „регистриране на новообразувано дело“ се извършва избор на код на делото, група на делото, посочва се входящия номер и датата на подаване на документа въз основа, на който се образува делото, при необходимост от описване на допълнителни идентификатори се посочват такива в полето „описание“, след което се избира шифър на делото от номенклатурата. При образуване на делото се генерира автоматично номера на същото. След това се извършва избор на докладчика, чрез един от трите възможни режима „автоматично“, „ръчно“ и „дежурни“. При избрана опция „регистриране на съществуващо дело“, се извършва избор на код на делото, група на делото, посочва се входящия номер и датата на подаване на документа въз основа, на който се образува делото, въвежда се номера на делото, датата на образуването му и се избира шифър на делото от номенклатурата.

Всяко лице, оправомощено да разпределя дела отпечатва протокол, в който са отразени датата и часа – час, минута, секунда, на разпределението, номера на делото, вида на същото, година на делото, входящия номер на документа, въз основа на който се образува делото, група на разпределение, разпределения съдия, статистически шифър, група по натовареността, разпределен съдия, начинът, по който се извършва изборът на съдия - докладчик /автоматично, по дежурство, ръчно/, списък на възможните съдии, съдия извършил разпределение и подпис на същия. Протоколът се съхранява в ЦССРД. При всеки случай, в който вече определен докладчик по конкретно дело следва да бъде заменен (поради отсъствие, отвод или друга причина), системата изисква преди определяне на новия докладчик, да се посочат причините, поради които се извършва нов избор. Това се отнася както за случаите, в които отказът на избран докладчик се извършва при първоначалното разпределяне на делото, така и при последващо преразпределение на делото и смяна на определения докладчик. Невъзможно е определяне на нов докладчик, без посочване на мотивите за това. Посочените от разпределящия основания за новия избор се съхраняват в ЦССРД. Протокола за извършеното преразпределение се разпечатва, подписва се от разпределящия съдия и се прилага към делото. В началото на следващия работния ден системният администратор на РС – Омуртаг разпечатва на хартиен носител справка - извлечение за извършените през предходния ден разпределения на дела, която съдържа данни за номер и дата на образуване на делото, група, тип и код на делото, разпределен съдия, статус, дата и режим на разпределение и се подписва от председателя на съда или заместващия го съдия и системния администратор.

3.1. Режими на разпределение на делата.

Системата предлага три режима на разпределение на делата, които се избират преди разпределяне на делото, и са следните:

- „автоматично“ – дава възможност за разпределение между всички съдии и възможност за изключване на някои от тях, при наличие на съответните предпоставки, като задължително се посочва причината за изключване на съответния съдия от разпределението;
- „ръчно“ – разпределяне на определен съдия;
- „дежурни“ – разпределяне на дежурен съдия.

Гаранция за предотвратяване на злоупотреби с използването на възможността за изключване на съдия от избора и за избор на определен съдия, при режим „ръчно“ е обстоятелството, че при избор на посочения режим или при изключване на конкретен съдия

от избора при режим „автоматично“, системата изисква посочване на основанията за това преди разпределяне на делото. Посочените причини се вписват в протокола за съответния избор и се съхраняват в системата. Възможността за разпределяне на делата посредством посочените режими и възможността при разпределяне на делата в режим „автоматично“ да се изключва конкретен съдия дава възможност да се съобразят специфичните хипотези на избор - дела, които се разглеждат по дежурство, връщане на вече образувани дела за ново разглеждане от друг състав, участието на определен съдия в производство по мярка за неотклонение като основание за отвод и др., като едновременно с това гарантира:

- спазване на предварително определени обективни критерии за избора;
- автоматично разпределяне на съответното дело на случаен принцип между съдиите;
- прозрачност на избора и в особени хипотези.

Делата в Районен съд – Омуртаг се разпределят при режим „автоматично“, с участие в избора на всички съдии, освен в посочените по – долу особени случаи на разпределение на наказателни и граждански дела.

А. Особени случаи при разпределение на наказателни и административно - наказателни дела:

При режим **„дежурни“** съобразно утвърдения график на дежурствата, на съответния дежурен съдия се разпределят:

- **ЧНД** – искания за първоначално вземане на мярка за неотклонение по чл. 64, ал. 1 НПК;
- **ЧНД** – претърсвания и изземвания – чл. 161 и сл. НПК, освидетелстване – чл. 158 НПК, както и всички искания от наказателно – правен характер, налагащи произнасяне на съда в деня на постъпването им /вкл. и до 24 часа от постъпването им/;
- **АНД** по Указа за борба с дребното хулиганство или Закона за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия.

При отсъствие на дежурен съдия, дните на неговите дежурства се поемат от други съдии, на които това се възлага с изрична заповед на председателя на съда.

При режим **„ръчно“** /съдия/ наказателните дела се разпределят в следните случаи:

- При постановено определение от съдията – докладчик по чл. 249, ал. 1, и ал. 2, във връзка с чл. 248, ал. 1, т. 3 от НПК, за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, при следващото внасяне на производството от прокуратурата с обвинителен акт, се образува дело под нов номер и се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик;
- При връщане на дело, което е било прекратено и изпратено по подсъдност, и за което е бил повдигнат и решен спор за подсъдност, делото се разпределя на първоначално определения докладчик.

При изключване на конкретен съдия в режим на разпределение **„автоматично“** наказателните дела се разпределят в следните случаи:

- При направен отвод от първоначално определения съдия – докладчик;
- При разпределяне на наказателно дело се изключва съдията, по отношение на който, видно от материалите по делото, са налице предпоставките по чл. 29, ал. 1, т. 1 НПК;

- НОХД по споразумения по чл. 382 НПК, бързите производства по глава 24 НПК, НЧД по молби с правно основание чл. 65 НПК /за изменение мярка за неотклонение/, искания за задължително лечение по Закона за здравето, се разпределят без участието на съдия, който отсъства в деня на образуването им в дело или отсъства през целия законоустановен срок за разглеждането им, поради разрешено отсъствие /отпуск, командировка/;

- Предвид утвърдените две щатни бройки за магистрати в РС – Омуртаг, през летния сезон, когато в съда работи само един съдия, - искания за задължително лечение по Закона за здравето, НОХД по споразумения по чл. 382 НПК, бързите производства по глава 24 НПК, НЧД по молби с правно основание чл. 65 НПК /за изменение мярка за неотклонение/, други наказателни дела, по които съдът следва да се произнесе в срок от три до седем дни, се разпределят с изключване на съдията, който отсъства в деня на образуването им и при необходимост се преразпределят, ако не е започнало разглеждането им от съответния съдебен състав, с председател първоначално определения съдия – докладчик;

- При разпределение на делата образувани по жалби по чл.243 от НПК, се изключва съдията, който отсъства на законово основание към датата на образуване на делото и отсъствието му ще продължи над две седмици;

- Наказателни дела, по които има постановена мярка за неотклонение „задържане под стража“, както и наказателни дела, които следва да бъдат разгледани в срок до 1 месец /като АНД по глава 28 НПК/, се разпределят без участието на съдиите, които са в законоустановен отпуск в деня на постъпването им или предстои да отсъстват на законно основание в рамките на законовия срок за насрочване на делото, което отсъствие ще им попречи да насрочат и разгледат делото в рамките на срока;

- При разпределение на ЧНД образувани по искане за разпит пред съдия на обвиняеми лица и на свидетели по реда на по чл. 222 и чл. 223 НПК, не участва съдия, който отсъства за повече от три дни или на когото предстои да отсъства на законово основание, в случай, че делото е постъпило през последния работен ден предхождащ ползването на отпуск или отсъствието на друго законово основание.

Б. Особени случаи при разпределение на граждански дела:

При режим **„дежурни“** съобразно утвърдения график на дежурствата, на съответния дежурен съдия се разпределят:

- ЧГД по чл. 126, ал. 2 СК;
- Всички искания и молби от гражданско – правен характер, които съгласно закона следва да бъдат разгледани и произнесени от съда в деня на постъпването им /вкл. до 24 часа от постъпването им/, като молби за обезпечение на бъдещ иск по чл. 390 във вр. с чл. 395 ГПК и други, вписване на приемане и отказ от наследство по чл. 49 и чл. 52 от Закон за наследството и др.

При режим **„ръчно“** гражданските дела се разпределят в следните случаи:

- При връщане на дело, което е било прекратено и изпратено по подсъдност, и за което е бил повдигнат и решен спор за подсъдност, делото се разпределя на първоначално определения докладчик;
- При разделяне на производството по обективно и субективно съединени иски, новообразуваното дело по отделените иски се разпределя на първоначално определения съдия – докладчик.

При изключване на конкретен съдия в режим на разпределение **„автоматично“** гражданските дела се разпределят в следните случаи:

- При обезсилване и отмяна на съдебно решение и връщане на делото за разглеждане от друг състав на същия съд, делото се разпределя без участието на съдията-докладчик, постановил обезсиленото или отмененото решение;
- При разпределение на дела по молби за защита по реда на ЗЗДН с искания за незабавна защита не участва съдията, който отсъства на законно основание в деня на образуване на делото и няма възможност да разгледа и да се произнесе по молбата в установения от закона 24-часов срок;
- При разпределение на дела по молби за защита по ЗЗДН не участва съдията, който отсъства на законно основание през целия 30-дневен период от постъпване и образуване на делото, в който период следва да бъде разгледано последното съгласно чл. 12 ЗЗДН.
- При разпределяне на бързи производства по чл. 310 ГПК не участва съдията, който в деня на образуване на делото е в законоустановен отпуск;
- При разпределение на дела по иски молби, в които има искане за обезпечение на иск по чл. 389 ГПК, не участва съдията, който отсъства на законно основание в деня на образуване на делото и няма възможност да разгледа и да се произнесе по направеното искане в деня на постъпването му;
- ЧГД по чл. 6, ал. 2 СК, за разрешение за участие в доброволна делба на недееспособни, за разрешение за разпореждане със семейно жилище – лична собственост, за назначаване на особени представители за сключване на правни сделки и по молби с правно основание чл. 130, ал. 3 от СК, се разпределят без участие на съдията, който отсъства към датата на образуване на делото;
- При разпределение на искания по чл. 28 и следващи от ЗЗДН не участват съдията, който е в законоустановен отпуск или отсъства на друго законово основание в деня на образуване на делото и не може да насрочи същото незабавно съгласно чл. 28, ал. 3 ЗЗД;
- Разпределението на заповедни производства по чл. 410 и чл. 417 ГПК се извършва без участието на съдията, който поради отсъствие на законно основание не може да се произнесе в рамките на законовия срок;
- Разпределението на заповедни производства по чл. 410 и чл. 417 ГПК се извършва без участието на съдията, на когото предстои отсъствие на законно основание, в случаите на образуване на делото в последния работен ден преди ползване на отпуска или друго отсъствие.

Начините на приложение на принципа в особените режими на избор на съдия - докладчик гарантират гъвкавост - като противопоставена на пълната автоматизираност на разпределението, правилното администриране на делата и повишаване ефективността на работата, спазване на процесуалните срокове, постигане на балансирана натовареност на съдиите.

3.2. Повторно разпределение на вече разпределено дело.

Повторно разпределение на дело, което вече е било разпределено се извършва в следните случаи:

- При самоотвод или направен отвод, който е бил уважен;
- Когато се налага смяна на съдия – докладчика.

3.3. При постъпила една и съща искова молба няколко пъти, по която са образувани няколко дела, молбата се разглежда по първото образувано дело, от първия определен съдия – докладчик, съгласно случайното разпределение на делото, а останалите дела се прекратяват, като при прекратяване на предходно дело поради оттегляне на иска да се съобразява и прилага Заповед № РД-12-075/07.11.2014 г. на Административния ръководител – председател на Районен съд – Омуртаг.

3.4. При обединяване на няколко различни дела с различен предмет, но между едни и същи страни, или когато имат връзка помежду си, за разглеждане в едно производство, то продължава под номера на първото образувано дело и се разглежда от съдия – докладчика определен да разгледа това дело.

III. Допълнителни разпоредби

§1. За неуредените в настоящите правила хипотези се прилагат съответните разпоредби на ПАС и ПОНС.

Настоящите правила да се публикуват в Интернет страницата на РС - Омуртаг.

Правилата са утвърдени със Заповед № РД-12-002 от 09.01.2018 г. на Административен ръководител - Председател на РС – Омуртаг.